

Rotte på loftet

Joakim Fink Graasvold

Copyright Joakim Fink Graasvold
2005

Roller

Faster Ploug

Henrik, 10-12 år gammel

Handlingen foregår på "Mørkeloftet" på Erlands (Ibsens) Venstøp i Skien.

(Et mørkt loftsrrom. Tre store lakerer henger på snorer som spenner seg diagonalt over høyre side av scenen. På gulvet står noen kister henslengt, og rundt dem ligger bøker av ymse sort, de fleste av dem tykke og dekket med støv. På toppen av en stabel med bøker på venstre side ligger noen dokker til et dokketeater. Ut til venstre går loftstrappen ned til hovedhuset, og ut til høyre finnes døren til Plougs værelse.)

(Henrik kommer opp loftstrappen, stanser opp, går inn i rommet, stanser igjen, vender på hodet, setter seg på huk ved siden av en av kistene, åpner den og begynner å løfte ut innholdet. Ser ned i kista, strekker armen oppi.)

(En lyd, som av en knirkende dør, lyder fra bak til høyre. Henrik setter seg opp, ser seg over skulderen. Vender oppmerksomheten tilbake til kisten.)

(Ny lyd, samt et svakt tegn til et øyeblikks lysforandring. Henrik reiser seg, går bak til lakenene. Stanser. River ned det ene lakenet. Går sakte mot høyre og river ned enda ett. Ett stort laken henger igjen.)

(Lyden av en dør som glir opp er denne gangen ikke til å ta feil av. Et firkantet lys faller på det gjenværende lakenet, og en kvinneskikkelse sees midt i. Henrik står pal et par sekunder, så river han lakenet bort.)

(På scenen står en blek kvinne, barføtt, ikledd nattkjole og pen damehatt. Hun står med ryggen til Henrik, men snur seg sakte og ser på ham. Henrik hopper bakover først ved synet av henne, men så senker han skuldrene.)

FASTER PLOUG

Jacob? Er det deg? Så kom du altså endelig tilbake. (*Stanser.*) Kjenner du meg ikke igjen?
Jeg kjente deg straks, jeg.

HENRIK

Faster Ploug? Det er Henrik. Henrik.

FASTER PLOUG

Henrik? Jeg kjente en Henrik en gang.

HENRIK

(*Går hen og lukker kisten.*) Jeg er Henrik.

FASTER PLOUG

Jeg drømte så merkelig... hva var det nå igjen?
En merkelig drøm. (*Ut i luften:*) Jacob? (*Ser mot Henrik.*) Hva er i kisten?

HENRIK

(*Setter seg på kisten.*) Ingenting. (*Ser på henne.*) Skal du ikke sove, faster?

FASTER PLOUG

Å jo, jo... Ingenting i kisten. Så får vi sove.
(*Vil gå mot høyre, stopper.*) Jeg drømte så merkelig... hva var det nå igjen? (*Åpner munnen, trekker pusten.*)

HENRIK

Nei, Jacob er ikke her. (*Ser litt på henne.*) Hvem er Jacob?

FASTER PLOUG

Henrik, - Henrik. Lille Henrik. Jeg heter Ploug. Du kan kalle meg faster Ploug. For jeg er din mors tante. Din morfar var min bror - han var en god mann. Men han likte aldri Jacob.

HENRIK

(*Flytter på seg.*) Jeg vet hvem du er, faster.
Du har bodd sammen med oss så lenge jeg kan huske.

FASTER PLOUG

Tenk det! (*Plukker på kjolen sin.*) Jeg var veldig ung da jeg giftet meg. Men de ville det skulle være slik. (*Ser ned på sine nakne tær, studerer dem.*) Jeg har ikke sko på. Hvor er skoene mine? (*Åpner den andre kisten, tar opp en bok, åpner den på første side, lukker den, legger den ned, ser framfor seg.*) Nei, skoene er borte. Jeg kan ikke gå ut uten sko. Jeg har mistet dem på veien. Hvor var det jeg mistet dem, Jacob? Nei, man kan ikke gå ut uten sko. Jeg får finne skoene mine først. (*Lukker lokket og setter seg på kisten.*)

(*Henrik ser på Ploug, reiser seg fra kisten, går litt bort fra henne, setter seg på gulvet, tar opp en bok.*)

FASTER PLOUG

(*Brått på beina igjen, hen mot trappen.*) Hvem er det som tasler omkring der nede i lyset, da? (*Snuser ut i lufta*) Fremmede folk?

HENRIK

Det er - det er noen venner av familien.

FASTER PLOUG

Venner? Jeg må vel straks gå ned dit og hilse på, da!

HENRIK

(*Fort*) Nei! Nei, vi må heller være her. Mor og far er ikke - far er ikke i så godt humør i dag. Han var i enda et møte i dag. Med de - men det vet jo ikke du.

FASTER PLOUG

Men om det er riktig gamle venner av familien, så vil de sikkert treffe meg. De har vel ikke spurrt etter meg alt? Hva?

HENRIK

En av dem...

FASTER PLOUG
Ja?

HENRIK
Nei! Du må ikke forstyrre. Mor og far har
kranglet, ute i kjøkkenet.

FASTER PLOUG
Nei! Slike sinte stemmer?

HENRIK
Ja, for mor syntes far var sur mot gjestene.
(Med tydelig parodisk stemme:) "Ta deg sammen!
Kan du ikke være så snill og ta deg sammen, vi
har faktisk gjester i huset!"

FASTER PLOUG
Nei, huff! Nå går jeg der ned.

HENRIK
Men det skulle hun ikke ha sagt, for da ble han
enda surere. Og så ble mor enda surere. Og så
begynte mor å skjelle for at vi må ta imot
gjestene her på gården. Hun sier at vi fortsatt
hadde bodd i byen hvis ikke far hadde sløst
bort pengene våre på fyll og tull!

FASTER PLOUG
Akk ja, Clous var aldri så god med penger.

HENRIK
Clous? Far heter ikke...

FASTER PLOUG
Jeg tror noe av poenget er, skjønner du, at man
skal få mer penger enn man bruker. Men det
skjønte visst aldri Clous.

HENRIK
Clous? Snakker du om han du var gift med? Han
som døde?

FASTER PLOUG

(Smilende, svakt hoderystende.) Clous. Saus.

Ikke mer. Stakkars liten.

HENRIK

(Ser tvilende på Ploug.) Saus?

FASTER PLOUG

Jeg trodde du visste om slike ting, Clous. Det trodde jeg. Men så viste det seg at han ikke gjorde det. "Fru Ploug," sa de. "Deres avdøde ektemann etterlot seg betydelig gjeld, summer som ikke har blitt nedbetalt." Ja, det betyr at han skyldte en masse penger, og at jeg måtte betale alt da han var død.

HENRIK

Far måtte selge unna alt han eide i byen for å betale det han skyldte. Mor sier - ja, du vet hva hun sier. Når hun er sint. Men far sier at det ikke var hans skyld. Det var bare dårlige tider. Og så måtte han selge alt.

FASTER PLOUG

Og så måtte jeg selge alt. Alt måtte jeg selge, alt vi hadde eid. Så fikk de pengene sine, de griske mennene.

(Brått, mot Henrik:) Spiste dem opp, de griskasene!

HENRIK

Spiste opp pengene?

FASTER PLOUG

(Rister langsomt på hodet.) Clous, visste ikke hvordan han skulle få ting til å lønne seg.

Jacob visste det. Jacob vet det.

HENRIK

Hvem er Jacob?

FASTER PLOUG
(Igjen rastløs, bakover i rommet.) Hvor er skoene mine?

HENRIK
Jeg vet ikke.

FASTER PLOUG
(Stopper brått, ser mot venstre, mot trappen.) Har de skoene der nede hos seg? De må da vite at jeg ikke kan gå ned dit uten sko!

HENRIK
(For seg selv, ned i boka:) Jacob, Jacob. Hvor er skoene mine?

FASTER PLOUG
(Snur seg mot Henrik.) Hva? Hva sier han?
Hvorfor kryper du omkring på gulvet?

HENRIK
(Legger ned boka.) Jeg kryper ikke.

FASTER PLOUG
Tenke seg til! Krype og kravle på loftet!

HENRIK
Jeg kryper ikke!

FASTER PLOUG
Krype og kravle...

HENRIK
Jeg kryper aldri!

(Han vil mot trappen, men hun kommer ham i veien.)

FASTER PLOUG
Ikke gå ned! Ikke nå! Unnskyld!

HENRIK
Faster Ploug! Nei! Jeg blir ikke redd!

FASTER PLOUG

(*Knuger Henrik.*) Unnskyld, unnskyld! Ville ikke
jage. Må ikke gå...

HENRIK

Faster! Slipp! Jeg er ikke redd for deg!

(*Hun slipper, og han rygger tilbake til kisten sin. Faster Ploug tar noen skritt bort, plukker på kjolen sin, snur seg tilbake, tar et skritt mot Henrik igjen.*)

FASTER PLOUG

Henrik? Er det deg? God morgen?

HENRIK

Det er kveld, faster. Og du har allerede hilst.

FASTER PLOUG

Snille Henrik. Snille lille Henrik. Du blir
ikke redd for meg.

HENRIK

(*Betrakter henne.*) Du er ikke farlig. (Legger hodet på skakke, nøler lenge.) Faster? Er - har
du...

FASTER PLOUG

Hva?

(*Henrik svarer ikke med en gang. Han ser seg liksom om på loftet, prøver liksom å gløtte bak Ploug, lar blikket flakke over de mørke krokene. Rygger et par skritt bakover.*)

HENRIK

Faster, har du en rotte her oppe?

FASTER PLOUG

(*Ser på ham med vid åpne øyne.*) En rotte? Et
kravlende kryp? Hva for slags ting er det å ha
med seg omkring. Nåja, det er vel sikkert
rotter her, forresten. Det passer vel best

FASTER PLOUG

sånn. (*Øynene hennes smalner.*) Hvem har innbilt
deg at jeg har et kravlende kryp her oppe?

HENRIK

Ingen.

FASTER PLOUG

Ingen? Så glemmer vi det. (*Nynner litt for seg
selv.*)

(*Pause.*)

HENRIK

Det var en av gjestene som spurte...

FASTER PLOUG

En av dem der nede?

HENRIK

Ja.

FASTER PLOUG

Nå?

HENRIK

Ja.

FASTER PLOUG

Om hva?

HENRIK

Han spurte etter deg. "Hvordan går det med fru
Ploug?"

FASTER PLOUG

Nåja, var det ikke det jeg visste! Så er jeg
ønsket der nede i selskapet likevel. Jeg må
straks gå ned dit og hilse på.

HENRIK

Og så sa mor... (*Stanser opp, ser vekk.*)

FASTER PLOUG
Ja? Ja? Hun sa...?

HENRIK
Hun sa at du hadde fått... rotte på loftet.

FASTER PLOUG
(*Med forsteinet ansikt.*) Nå. Sa hun det.

(*Ploug tar hatten av hodet, holder den fast med begge hender og glir ned på gulvet mens hun knuger den hardt. Stirrer rett framfor seg, taus.*)

HENRIK
Så hva mente hun med det? Har du en rotte her?
(*Ser på Ploug, deretter mot høyre, dit hun kom fra, granskende, deretter på henne igjen, nervøst. Tar et nølende skritt mot henne.*) Du er vel ikke sint, faster?

FASTER PLOUG
(*Ut i lufta.*) Min far, han kunne bli riktig sint noen ganger.

HENRIK
Far er sint hele tiden. Jeg tror egentlig han er sint på seg selv. Det burde han være. Han har snart ikke et øre igjen. Du vet det?

FASTER PLOUG
Men Jacob likte de ikke, noen av dem.

HENRIK
Faster Ploug! Gå og legg deg! Klokka er flere timer over Plougsovetid!

FASTER PLOUG
Å. (*Vender seg mot trappen igjen.*) Nei, nå vil jeg ned og hilse på gjestene.

HENRIK

(*Fort:*) Faster! Kan du ikke fortelle meg en historie? Du forteller alltid så spennende.

FASTER PLOUG

(*Står taus, tar nok et skritt nærmere og tar igjen til orde:*) Skal jeg fortelle en historie, Henrik? Vil du jeg skal fortelle deg en historie? Det vil du vel?

HENRIK

(*Med et skjevt smil.*) Hvis den ikke handler om Jacob, så.

(*Ploug går og plukker opp en tykk bok. Hun setter seg til på kisten Henrik har holdt seg ved, og Henrik setter seg foran med en arm på kisten og et voktende blikk opp på Ploug.*)

FASTER PLOUG

Her er en fin historie. Om rotter. Snakket ikke vi om rotter litt tidligere? Vidunderlige skapninger, synes du ikke? Skjønt de kryper og kravler og gnager og biter...

Dette hendte I Tyskland, i en by som heter Hameln. Hameln var en vakker og trivelig by. Den lå ved en stor elv som hette Weser. Folk som bodde der var godt fornøyd med livene sine, ingenting sorgelig hadde noensinne hendt noen av dem.

HENRIK

Det høres fint ut.

FASTER PLOUG

Det gjør det. Men så blir det så mye verre når det sorgelige hender.

HENRIK

Hender det noe sorgelig?

FASTER PLOUG

Det gjør det alltid. Og i Hameln begynte det da hele byen ble rammet av en pest - oversvømt av små, vummelige skadedyr. Overalt i hele byen, fra alle kriker og kroker, strømmet...

HENRIK
Rotter!

FASTER PLOUG

Akkurat! Rotter! Store rotter! *Mange rotter!*

De jaget hunden og kverket katten,
Og bet småbarna som sov om natten!

Og hele tiden, mens de pløyde seg vei gjennom byen, så skrek og pep de i et femtitalls forskjellige toner, så det var helt uutholdelig å høre på. Man kunne snart ikke snu seg noe sted i byen uten å se rett inn i de tindrende små øynene på en rotte! (*Smiler et ubestemmelig smil, det glimter i øynene hennes.*)

Folk ble helt fortvilet, og så bestemte de endelig at de skulle møtes på rådhuset der i byen for å finne ut hva de skulle gjøre med rottene. Og borgermesteren, han reiste seg (*Hun forsøker å løfte Henrik, men har ikke krefter til det. Leder ham i stedet opp på kista, så han står der over henne.*) opp på sitt podium, men før han kunne snakke, begynte folkene å skrike og rope til ham:

"Hva slags fjols er det vi har til leder!"

"Kjøpe deg pene klær for våre penger kan du,
men hva gjør du i en krise?"

"Tror du vi vil gi deg av våre penger
når du svikter oss der vi virkelig trenger?"

"Herr borgermester, få fart på den skrantne lille hjernen din og bli kvitt disse bestene!"

"Jager ikke du snart rottene, så kan du stole
på at vi skal jage deg!"

(*Hun stiller seg bak Henrik, legger hendene på skuldrene hans og lener seg over den ene skulderen hans.*)

FASTER PLOUG

Men borgermesteren ble helt fortvilet: "Det er lett nok å si at man skal få fart på hjernen, men det er jo nettopp når ting blir vanskelige at hjernen slutter å virke!" Ja, for det visste borgermesteren, nemlig. Fra den dagen darottene kom, så greide ikke borgermesteren å tenke klart lenger.

Men det var det ingen av folket som forsto. De kastet seg på ham og ville jage ham ut av byen, så de slapp å se ham mer, denne ubrukelige borgermesteren.

Men så... (*Hun banker raskt tre ganger på kistelokket.*)

HENRIK

(*Farer opp.*) Rottene!

FASTER PLOUG

Nei, ikke rottene denne gangen.

HENRIK

Hva var det da, faster?

FASTER PLOUG

(*Løper vekk fra ham, snur seg brått tilbake igjen.*) Der i døren sto en mann.

HENRIK

Kom inn!

FASTER PLOUG

Og så kom mannen inn. Han var en merkelig figur! Han hadde en rar, lang kappe slynget om seg (*Hun løper bort og plukker opp et av laknene som hun kaster om seg selv.*), og den var halvt gul og halvt rød. Og øynene hans var skarpe og blå, som to nåler.

HENRIK

Hvorfor var han kommet?

FASTER PLOUG

Det spurte de seg, alle sammen. Og de fikk
snart vite det, for mannen gikk fram til
borgermesteren. Og han sa: "Jeg har hørt at
dere har kryp som gnager i byen.
De kaller meg Den Spraglede Fløytespiller, og
jeg kan bli kvitt det som gnager for dere!"
Ja, de trodde ikke på ham, noen av dem. Men han
sto på sitt og sa: "Hvis jeg kan bli kvitt
rottene deres, vil dere gi meg tusen
riksdaler?"

FASTER PLOUG

"Tusen?" sa borgermesteren. "Femti tusen skulle
jeg gitt deg hvis jeg aldri fikk se en rotte
mer!"

HENRIK

Den borgermesteren var en dum mann.

FASTER PLOUG

Mener du det?

HENRIK

Han kunne ha fått ham for tusen, og så sa han
femti tusen?

FASTER PLOUG

Det er gledesrusens fordummende kraft!

HENRIK

Det er dårlig forretningssans! Tenk på alle i
byen som var så sinte på ham fra før fordi han
brukte alle pengene på seg selv, nå vil de jo
bli dobbelt så sinte.

FASTER PLOUG

Man sier nå dumme ting - når man er ivrig.

HENRIK

Han var en dum mann.

FASTER PLOUG

Du liker ham ikke fordi han sloste med pengene.
Men hvis han var en av vennene dine, så ville
du ikke vært så streng mot ham.

HENRIK

Jeg hadde aldri blitt venn med ham. (*En ny glødtennes i øynene hans.*) Men den fløytespilleren
- ham skulle jeg gjerne ha hatt.

FASTER PLOUG

Hatt? Som venn?

HENRIK

Som dokke! I teatret mitt, vet du!

FASTER PLOUG

Teater? Her? Dette er da ikke noe teater?

HENRIK

Du har da vel sett forestillingene mine du,
faster! Noen av dem, i hvert fall! Har du glemt
dem?

FASTER PLOUG

Jeg... tankene glipper så lett vet du.

HENRIK

Så skal jeg vise deg. (*Går bort til stabelen med bøker der noen av dokkene hans ligger.*)
(ISABELLA:) Fro Ploug? Fro Ploug! Hallooo, Fro
Plo-oug! Mitt navn er Isabella Constanza
Molino. Jeg er førsteskuespiller ved dette
praktfulle Theater! HOST! HOST! Unnskyld, jeg
har visst fått en liten snue! (FERNANDO:) Kjære
Isabella, nå må du passe på stemmen din! Husk
at vi skal ha forestilling i aften, ja?

FASTER PLOUG

Unnskyld, men hva er Deres navn?

HENRIK

(FERNANDO:) Mitt navn er Fernando Frederico Garzia! Jeg er skuespiller - OG instruktøhr!

FASTER PLOUG

(Til dikkene:) Å, beklager. Må jeg få be ydmykt om forlatelse, jeg visste ikke at dere var ved teateret.

(Dukkene snur seg vekk fornærmet.)

FASTER PLOUG

Å nei, nå er jeg redd jeg har fornærmet dere også!

HENRIK

(FERNANDO:) Nei, vi lar oss ikke lett fornærme!

(ISABELLA:) Ikke lett fornærme!

FASTER PLOUG

Hvilket stykke spiller dere i nå for tiden, da?

HENRIK

(ISABELLA:) Enten elskes... (FERNANDO:) Eller DØH! Moahahahahaaaa!!! Trallalallalaaa

(ISABELLA:) Trallalallalaalaaa (FERNANDO:)

Åååh? (ISABELLA:) Åååhh? (BEGGE:) Smaaaaaaskk!

Urgghhhh!!

HENRIK

Det er jeg som har skrevet stykket - og laget dukkene.

FASTER PLOUG

Du? Du, Henrik?

HENRIK

Mor har hjulpet litt til med noen av klærne.

Men ansiktene - dem har jeg laget.

FASTER PLOUG

Jaså, det også? Spill meg litt av stykket ditt da, Henrik.

HENRIK

Nei, du er jo midt i en historie. Det er du som forteller i dag, ikke jeg. Og nå vil jeg høre om Rottefangeren.

FASTER PLOUG

Ja visst, ham! Men da må vi jo -!

(*Faster Ploug løper bort og plukker opp resten av Henriks dokker og begynner å plassere dem rundt på forskjellige steder på loftet, på kister og bøker. Henrik begynner å plukke dem opp igjen og legge dem tilbake på plass.*)

HENRIK

Faster Ploug, hva gjør du?

FASTER PLOUG

Publikum, Henrik, Publikum! Vi er jo på et teater! (*Ler og setter fra seg en dokke til.*)

HENRIK

Men det er ikke her jeg spiller dokketeateret, faster! Og jeg spiller ikke i dag! Faster Ploug! Forsiktig!

FASTER PLOUG

I dag skal skuespillerne få være publikum, og vi skal spille for dem!

(*Henrik river den siste dokken ut av hånden på henne. Hun vakler litt, sliten, setter seg på kisten igjen. Henrik plukker opp boka med rottefanger-eventyret og rekker den tilbake til henne.*)

HENRIK

Ikke noe publikum i dag, faster.

FASTER PLOUG

Ikke? En forestilling bare for oss to?

HENRIK

Det er ingen forestilling i det hele tatt,
faster. Jeg bare sa at jeg gjerne skulle hatt
rottefangeren som dokke. Kanskje jeg skal lage
ham. (*Legger dokkene på plass.*) Hvor kom han
fra?

FASTER PLOUG

Hvem?

HENRIK

Rottefangeren.

FASTER PLOUG

Hm-mm-m... Hvor kom han fra? Det står det ikke.
Det vet man ikke. Av og til så kommer bare noen
fra ingensteder. Plutselig en dag så er de der,
og så forsvinner de igjen, uten et spor.
Magiske mennesker er de.

HENRIK

(*Tankefull.*) Vet du hva, faster? Da tror jeg du
er en sånn.

FASTER PLOUG

(*Rister energisk på hodet.*) Ikke.

HENRIK

Jo, du kommer også fra ingensteder. Du bare er
der. Har alltid vært der. Men på en måte så er
du liksom ikke der allikevel, ikke helt. Du er
som en... hemmelig gjest. Og en dag, faster
Ploug, så kommer du til å forsvinne igjen -
uten et spor.

FASTER PLOUG

Hysj! Nei!

HENRIK

Faster Ploug: Et magisk menneske!

FASTER PLOUG

Det finnes ingenting magisk ved meg. (*Stopper opp.*) Jacob. Jacob var et magisk menneske.

HENRIK

Hvem er Jacob? (*Venter på svar, får intet.*)
Hvordan var det du møtte Jacob?

FASTER PLOUG

Det var en natt med regn. Det var mørkt ute, og skoene mine lagde skarpe lyder mot brosteinen i gatene der jeg gikk. Jeg var ute og gikk mot torget i byen, for der likte jeg så godt å være, ja, det gjorde jeg. Jeg likte det så godt. Så var det jeg så en kneipe som lå der - ja, den hadde ligget der lenge, men jeg hadde aldri vært der inne. Nei, vi gikk jo ikke inn på slike steder, Clous og jeg. Men nå var Clous død, og alt var solgt. Og nå fikk jeg slik lyst til å gå inn dit.

HENRIK

Gjorde du det, da?

FASTER PLOUG

Å ja. Jeg gikk. Men der inne var det så utrivelig, så mørkt og trangt. Og jeg hadde ingen å være der sammen med. Så jeg ville ut. Men da kom det en mann og grep tak i armen min.
Snakket til meg. En sjøkaptein.

HENRIK

Jacob.

FASTER PLOUG

Nei, ikke ennå. Han var en fremmed. Den fremmede sjøkapteinen. (*Nynner lavt for seg selv.*)

Han spurte meg ikke hvem jeg var. Men jeg fortalte det likevel. Jeg sa at Clous hadde vært min mann. Jeg fortalte om dem som hadde kommet på døren min - de som bad om pengene

FASTER PLOUG
hans tilbake. Da ble han mørk i blikket,
sjøkapteinen.

"Jeg kjenner denne typen," sa han. "De vet
ingenting, egentlig, ingenting. Deres mann har,
unnskyld at jeg sier det, ikke visst hvordan
han skulle få en enkel handel til å lønne seg."

HENRIK
Sa han det?

FASTER PLOUG
Ja, og han hadde rett. Da så jeg det for første
gang, at Clous aldri hadde forstått seg på det
han drev med. Men denne sjøkapteinen, han
gjorde det. Han hadde en idé til hvordan vi
kunne tjene mange penger, han og jeg.

HENRIK
Hva var det for en idé?

FASTER PLOUG
Sette pengene våre i noe som kunne lønne seg.
Vi skulle bygge det opp sammen. Jeg hadde jo
ingen penger igjen, men det var ikke det som
gjaldt. Jeg og han skulle bygge det opp sammen.

HENRIK
Lovet du ham penger?

FASTER PLOUG
Femti tusen riksdaler!

HENRIK
(Forvirret.) Hva?

FASTER PLOUG
Femti tusen riksdaler hadde de lovet ham!

HENRIK
Hvem, Jacob?

FASTER PLOUG
Jacob - tøv! Rottefangeren!

HENRIK
Rottefangeren? Å!

FASTER PLOUG
Ja, nå må vi ikke glemme oss helt bort, det er
jo hans historie vi skal fortelle! Fy deg,
Henrik, at du får meg slik på villspor!

HENRIK
Jeg? Si heller fy til Jacob, du! Hver gang du
skal si noeså begynner du jo bare å snakke om
ham.

FASTER PLOUG
Nei, nå må vi ikke rote oss bort lenger,
Henrik. Si meg, hvor var vi?

HENRIK
(Smiler.) På loftet.

FASTER PLOUG
Tull! Slikt tull! Hvor var vi i fortellingen?

HENRIK
Fløytespilleren hadde kommet og sagt at han
kunne fårottene vekk.

FASTER PLOUG
Ja, det stemmer! Og borgermesteren lovet ham
femti tusen for jobben.
Han gikk ut i gatene. Først gikk han bare der
og smilte et merkunderlig smil, så satte han
fløyten til leppene og blåste ut noen toner.
Slik gikk han nedover gatene.
Da kunne man plutselig høre en fjern summing.
Og summingen steg, og snart var det en kraftig,
buldrende lyd, som om et snøskred var på vei
inn over byen. Og der - der kunne man se
rottene komme krypende ut av alle hus og legge
etter rottefangeren. Store, små, brune, sorte

FASTER PLOUG
og grå; alle fulgte de etter ham i en grotesk,
men likevel merkelig vakker dans.

(*Hun begynner å nynne en slags valsemelodi og danse på stedet. Deretter griper hun Henrik og begynner å danse en form for vals med ham fram og tilbake over gulvet mens hun nynner høylytt. Når hun begynner å snakke, høres fortsatt melodien spinkelt i bakgrunnen.*)

FASTER PLOUG
Slik danset jeg den kvelden, med den fremmede kaptein. Fremmed, men likevel så kjent! Så merkelig... Så magisk! For han var magisk, min kjære Jacob.

HENRIK
Akkurat som rottefangeren.

FASTER PLOUG
Ja, rottefangeren, ja. (*Slipper Henrik.*) Han vandret gjennom gatene han, nå med et helt hav av rotter etter seg! Gate etter gate gjennom byen; helt til de kom til elven! Elven Weser, som fløt like ved byen, - stor og bred og kald og dyp og sort. Og der - der stupte alle uti og sank til bunnen.

HENRIK
Og så druknet de?

FASTER PLOUG
Hver evige en. Og nå har de det så stille og så godt og mørkt som de bare kan ønske seg det, de yndige små. Sover der nede så sot og så lang en søvn. Alle de som menneskene hater og forfølger.

Ja, for tenk, vi mennesker vil gjerne bli kvitt dem så fort som mulig, disse stakkarene. Stakkars små, alle hater dem og forfølger dem. Det passer seg ikke i et pent og respektabelt hus, forstår du, Henrik, å ha slike gnagende

FASTER PLOUG

vesener. Og så rydder man dem av veien og stuer
dem vakk så de ikke skal plage gjestene.
(*Stanser opp, gløtter mot trappen.*) Hvem var de
gjestene i huset?

HENRIK

Å, noen gamle venner av mor, tror jeg. Jeg vet
ikke hvem de er. Ja, og Tormod Knudsen var
visst der også. Har du sett ham?

FASTER PLOUG

Ja, jeg husker ham visst.

HENRIK

Han er alltid så morsom, - vet du, han kan
dikte! Han er alltid glad og blid, han. Aldri
sur.

FASTER PLOUG

Nå, det sureste eplet kan være god frukt.

HENRIK

Hva? Hva mener du med det?

FASTER PLOUG

Har du aldri hørt om å bite i det sure eplet
da, Henrik?

HENRIK

Jeg forstår ikke hva du snakker om.

FASTER PLOUG

Noen ganger kan et eple smake surt, men det er
fortsatt et godt eple. Mens ting som smaker
søtt og godt kan være bedragerske, de kan være
skumle feller som vil deg vondt!

HENRIK

(*Uforstående:*) Epler som vil meg vondt?

FASTER PLOUG

Noen epler vil det, ja. Det er aldri godt å
vite

HENRIK

(Ler.) Du er rar, faster.

FASTER PLOUG

(Brått, hardt:) Rar! Rar er du selv!

HENRIK

(Stille:) Det vet jeg godt.

(Stillhet. De to setter seg ned på hver sin
side av kisten, ser rett framfor seg.)

FASTER PLOUG

Hvorfor kom du opp hit i dag, Henrik?

HENRIK

For å hente...

FASTER PLOUG

Det i kisten? (Ser bort på ham.) Hva er det i
kisten?

HENRIK

Ikke skoene dine, i hvert fall. (Smiler og ser
bort på henne.)

FASTER PLOUG

(Smiler, tier.)

HENRIK

Jeg måtte bort fra mor og far. Jeg sa jo det.
De krangler. Og så er det gjester der nede.
Tormod Knudsen og...

FASTER PLOUG

Jeg trodde du likte Tormod Knudsen.

HENRIK

Jo, men det gjør ikke far. Og da går det ikke.

FASTER PLOUG
Nei visst.

HENRIK
Mor ville at jeg skulle spille noe for dem.
Gjestene. Med dokkene mine, vet du. Men jeg vet
ikke om jeg vil. Det er så mye støy der nede.
Og så mange dumme mennesker.

FASTER PLOUG
Dumme mennesker?

HENRIK
Nesten alle som kommer hit er dumme.

FASTER PLOUG
Hvordan?

HENRIK
Sånn... Sånn som den borgermesteren i eventyret.

FASTER PLOUG
Nåh, sånn. Ja sånne mennesker finnes i
overflod.

HENRIK
Det er de aller fleste. Men det som er, er at
alle de, alle de dumme, de synes det er oss som
er dumme, vi som egentlig er kloke. Bare fordi
vi ikke er som dem.

FASTER PLOUG
(Smiler, ser på ham.) Sannelig, det er visst
litt rotte i deg og, Henrik.

HENRIK
Tror du det, faster Ploug?

FASTER PLOUG
Ja visst, nå ser jeg det. Kanskje var det
derfor du kom hit opp.

HENRIK

Jeg har jo ikke akkurat så mange andre å gå til. (*Ser på Plooug.*)

FASTER PLOUG

Han het Jacob.

HENRIK

Jeg vet det.

FASTER PLOUG

(*Uavbrutt.*) Han fortalte meg det da vi var gått derfra. Det regnet nesten ikke lenger. Han viste meg hvor skipet hans var gått i land. Og han lovte meg... (*Bryter av, reiser seg.*) Nei, jeg hørte ikke etter. Misforsto. Ville ikke forstå.

HENRIK

Hva da? Fortell videre da, faster! Hva skjedde så?

FASTER PLOUG

Et sjømannshjem. Det var det vi skulle lage, Jacob og jeg. Et hjem for sjøfolk. Et sted de kunne komme når de var i havn og få hvilt ut - et riktig fint sted, forstår du. Og der, - der er det penger å hente. Hvis han bare snart ville komme, så vi kunne komme i gang. (*Går bakover i rommet, lokker:*) Jacob? Jacob! (*Snur seg.*) Min bror, han var svært god mot meg. Han tok meg inn. Han er meget rik, min bror.

Kjenner du ham?

HENRIK

Men broren din er jo bestefar.

FASTER PLOUG

Ja, ja! Du kjenner ham!

HENRIK

Faster, bestefar er jo død!

FASTER PLOUG
Hva? Min bror?

HENRIK

Ja, din bror. Far fikk alle pengene hans da han døde. Nå er de borte. Jeg tror det er derfor mor egentlig er så sint på far. Det var liksom egentlig hennes penger. Pengene til faren hennes. Jeg tror hun egentlig er veldig sint på ham for det hele tiden. Det var derfor hun begynte å rope til ham der nede. Og far, - han roper alltid, eller så grynter han bare for seg selv og går rundt omkring og er sur. (*Rynker pannen*) Stakkars mor. (*Ser opp på Ploug*) Det var Tormod Knudsøn hun skulle ha.

FASTER PLOUG
Hva sier du?

HENRIK

Han som er her på besøk, vet du. Han med diktningen. Mor kjenner ham fra før av, fra hun var ung. Det var ham hun skulle ha giftet seg med.

FASTER PLOUG
Tenk å snakke slik om sin mor! Moren din har giftet seg godt, hun! Ja, din bestefar, han var alltid godt fornøyd med det. Han mente din far var en god svigersonn.

HENRIK

Og derfor gav han ham alle pengene sine, som han brukte opp!

FASTER PLOUG
Jeg og min bror lærte tidlig det, at et godt ekteskap er meget viktig.

HENRIK

Hva med han sjømannen din - Jacob?

FASTER PLOUG

Sjøkaptein, Jacob er sjøkaptein...

HENRIK

Og broren din likte ikke ham.

FASTER PLOUG

Hva vet du om det?

HENRIK

Du sa det tidligere. Han likte aldri Jacob, sa du. Selvfølgelig, - han var jo bare en sjømann - en dum sjømann. Ikke sant? Mens han du var gift med, han lot deg overta en masse gjeld da han døde.

FASTER PLOUG

(Med ett rasende) Ikke et vondt ord om Clous!

Clous var en god mann. Ikke snakk sånn om Clous! Ikke snakk sånn om moren din!

HENRIK

Det var far selv som sa det. "Ja, jeg er visst en sann skuffelse for deg! Du skulle hatt Tormod Knudsen, du! Han hadde vært en mye bedre mann for deg!" Det sa han.

(Stillhet. Ploug går litt vekk fra Henrik, nynner én svak tone, bryter seg selv av. Snur seg mot ham igjen.)

FASTER PLOUG

Han mente det ikke. Han var sint.

HENRIK

Han er alltid sint.

FASTER PLOUG

Min far, han kunne bli riktig sint noen ganger.

HENRIK

Har du ikke sagt det allerede?

FASTER PLOUG
Jo, kanskje.

HENRIK
Jeg husker før det skjedde. Før far mistet allting. Da var han alltid så forferdelig blid.

FASTER PLOUG
Man er alltid det. Fryktelig lykkelig, og så skjønner man at lykken er falsk. At det er en hake.

HENRIK
En hake?

FASTER PLOUG
Ja, noe som er galt. Noe som snur lykken om til fortvilelse.
Ja, husker du ikke innbyggerne i Hameln? De var også veldig lykkelige nå. Ja, du husker hva som skjedde medrottene?

HENRIK
Ja, de fulgte etter Rottefangeren.

FASTER PLOUG
Ja visst! Og så styrtet de alle ned i elvens dyp.
Du skulle hørt som hele byen Hameln jublet. De danset omkring og skrek: "Kom igjen! Vi må få tettet igjen alle rottehull og ødelagt alle rottereir! Rottene er vekk, og de kommer aldri tilbake!" Men de hadde glemt en ting, og det var rottefangerens betaling.

HENRIK
Det var haken!

FASTER PLOUG
Ja, ja, ja! For nå sto han der med fløyten i hånden og sa: "Først skal jeg ha mine femti tusen riksdaler!"

FASTER PLOUG

Borgermesteren ble plutselig svært blek. "Femti tusen riksdaler! Men det var jo sagt mest i spøk, ja, det var jo en spøk, forstår De vel! Hør her, la oss si femti riksdaler." Men nå smilte ikke rottefangeren lenger. "Vi ble enige om prisen. Jeg ville egentlig bare ha tusen, men De tilbød meg femti tusen, - og nå vil De slå meg av med femti? Ikke gjør meg sint, herr borgermester, for da vil De få se at det finnes andre toner jeg kan blåse på fløyten min."

HENRIK

Hva sa borgermesteren da?

FASTER PLOUG

"Gjør Deres verste!" sa han. "Blås til De blir blå i ansiktet!"

HENRIK

Hvorfor sa han det?

FASTER PLOUG

Fordi han var en grådig liten mann som ikke forsto det at man skal holde det man lover. For sånn er det, ikke sant lille Henrik, at når man har lovt noe, så må man holde det.

HENRIK

Jo, sånn er det da.

FASTER PLOUG

Og hvis man ikke gjør det, da er man ikke noe godt menneske, og da fortjener man ikke noe bedre enn rottene.

HENRIK

Det var det jeg sa! Den borgermesteren var en dum mann!

FASTER PLOUG

Ikke bedre enn rottene, nei!

HENRIK

Men hva var det rottefangeren gjorde?

FASTER PLOUG

Hva han gjorde? Han grep fløyten og blåste nye toner. Men denne gangen smilte han ikke, og denne gangen var det noen helt andre toner som kom ut. Og snart begynte det å strømme ut flere som ville følge ham. Men ikke rotter denne gangen. Nei, denne gangen var det byens barn som fulgte etter ham! Et hav av barn som løp og danset ivrige etter ham med rop og latter. Borgermesteren og alle de andre sto stumme og så på. De kunne ikke bevege seg, heller ikke rope etter barna.

HENRIK

(Med vid åpne øyne) Druknet han barna?

FASTER PLOUG

Ikke riktig. For han snudde om, og tok dem med mot et høyt fjell som sto like ved byen. Da ble alle byens borgere glade. "Han kan aldri klare å komme over det fjellet!" sa de. "Han blir nødt til å slutte å spille." Men da rottefangeren nådde fjellsiden, da åpnet en port seg like foran ham, fra ingensteder, og en stor grotte boret seg vei inn i fjellet. Og inn ditt krøp og kravlet rottefangeren med alle barna etter seg.

Og da alle barna var inne, slo veggen igjen, og det var ikke tegn til at det noen gang hadde vært en port der.

HENRIK

Og så forsvant alle barna?

FASTER PLOUG

Sa jeg alle? Nei! Én var lam, og dansen ble for lang for ham. Den stakkars, forkørpledde gutten, han kunne ikke humpe seg fram raskt nok på den stakkarslige lille krykken sin, og innen han

FASTER PLOUG
var kommet fram til fjellet, så var det stengt.
Og slik ble han frelst fra sin onde skjebne.

HENRIK
Å, han var heldig!

FASTER PLOUG
Hå, han følte det ikke slik selv! For
Rottefangeren hadde snakket til dem gjennom
fløytespillet sitt, om et vidunderlig land som
han førte dem til, et sted hvor frukttrær og
blomster grodde fritt. Og gutten, han var i dyp
sorg resten av livet for at han aldri fikk sett
dette landet.

HENRIK
Men kom han aldri tilbake etter ham, da?
Rottefangeren?

FASTER PLOUG
Jo, kanskje... (*Legger ned boka i fanget, ser på Henrik.*) Jo, Henrik, vet du hva, det tror jeg
han gjorde. (*Det glimter i det ene øyet hennes.*) Han kom tilbake - når han var klar for
ham. (*Med dirrende røst:*) Han kom tilbake og
tok den siste av dem med seg, og trakk ham med
seg, han også!

HENRIK
Men det er ingen som har skrevet den historien,
er det vel?

FASTER PLOUG
(*Lukker boka.*) Nei. Nei, den delen av historien
er det ikke mange som kjenner til. Slett ikke
mange. Kanskje, Henrik, kanskje er det bare vi
to. Du og jeg. Vi to rotter på loftet.

HENRIK
Å, tenk deg det, faster!

FASTER PLOUG

(Betrakter Henrik med varme i blikket.)

HENRIK

Hm. (Tier.) Jeg vet ikke helt, men... Mennesker synes rottene er ekle - noen mennesker...

FASTER PLOUG

Ah - de dumme menneskene.

HENRIK

Du sa det var rotte i meg også, faster. Jeg tror det kan hende at du har rett i det. Ja, fordi noen mennesker - de tror jeg kanskje synes... Jeg mener, jeg er litt... og så må jeg hit opp på loftet, som rottene.

FASTER PLOUG

(Smiler.) Ut i elven - i det kalde dyp. Ja, se, her er vi!

HENRIK

Jeg synes det er mye bedre å være her enn der ute med dem.

FASTER PLOUG

Dem?

HENRIK

Alle - dem.

FASTER PLOUG

Å nå. Dem.

HENRIK

Noen ganger så lurer jeg på om det er dem som ikke liker meg, eller jeg som ikke egentlig liker dem. Jeg mener, jeg liker ikke dem, men er ikke det fordi de ikke liker meg? Eller er det sånn at de ikke liker meg fordi de merker at jeg ikke liker dem? Eller er det bare naturlig slik, at noen ikke liker hverandre? Slik som rottene, mener jeg. Dem er det ingen

FASTER PLOUG

som liker uansett, men hva med dem? Hvem liker
de selv? Er det noen som spør dem?

FASTER PLOUG

(*Ser på Henrik med våkent blikk, nikker fort*
når han tier, med en tilfreds mine.) Rotter,
ja.

HENRIK

(*Sukker og snur seg bort.*)

(*De sitter lenge i taushet. Henrik reiser seg først, og faster Ploug følger hans eksempel like etter. Henrik tar armen hennes og hjelper henne på beina.*)

HENRIK

(*Betrakter Ploug.*) Men hvor ble han av da,
denne sjøkapteinen din? Hvor er han?

FASTER PLOUG

(Hardt) Nede hos alle rottene. (*Tankefullt:*) Han reiste fra meg. (*Snur seg mot Henrik og går sakte fram mot ham.*) Vet du, Henrik, jeg lokket ham tilbake jeg. Jeg er som han der, han vi leste om, vet du, han med rottene. Ja, du hadde nok rett likevel du, Henrik. Jeg er nok magisk, jeg også. Kan hende er det egentlig jeg som er Rottefangeren! Jeg kunne trekke Jacob til meg, ja. Jeg kunne lokke ham, dra ham tilbake over bølgene. Men så glapp taket for meg, og han forsvant ned i bølgene, ned til alle rottene.

(*Ler bittert.*)

HENRIK

Men jeg syntes du sa han snart kom til å komme?

FASTER PLOUG

(*Lysner opp.*) Ja visst. Veldig snart. (*Går over scenen. Henger opp lakenene mens hun nynner for seg selv.*)

FASTER PLOUG

Han dro en dag da vinden var frisk og himmelen klar. Jeg sto og så på skipet hans, på seilene som blafrer i vinden. De skulle ut på langseiling. Vinden var god nok nå, seilene sto ut fra masten som om de ville hale og dra skipet av gårde før det engang var klart til å seile.

Jeg hadde fått beskjed fra ham at jeg skulle møte ham ved havnen. Han hadde ikke sagt et ord om hva det gjaldt, slett ikke. Han hadde ikke sagt noe om at han kom til å dra. Han hadde sagt - han hadde lovet...

FASTER PLOUG

(*Synger stille:*)

Tre hvite seil vaier på himmelen i kveld
Tro hvem som følger dem - og hvor?
Jo, det er meg som står ved baugen, ene for meg
selv
Jeg følger dem dit stjernehavet bor
Og om et år vil gå
Jeg lover deg min skjønne
En dag skal vi atter trå
På engen den grønne

FASTER PLOUG

Der sto han i kapteinsuniform. De skulle seile i dag. Han skulle dra. Han visste ikke når han kom til å komme tilbake. Jeg sa til ham, lov meg, lov meg at du kommer igjen. Og han lovet det, han lovet det. Han kommer igjen.

HENRIK

Hvor lenge her det siden?

FASTER PLOUG

(*Krasst:*) Hysj! (*Skjelvende:*) Så slapp ham meg, brått, og snudde ryggen til meg. Han gikk - det ble mørkere. Det ble mørkt, og jeg falt - (*Hun faller til gulvet og strekker en arm framover i løse lufta.*) han gikk - så mørkt - og han stoppet ikke da han kom til bryggekanten. Han

FASTER PLOUG
gikk rett ut. Og plutselig hadde han vinger.
Han slo med vingene og lettet, fløy opp mot
skyene!

HENRIK
Faster Ploug? Er du i orden?

FASTER PLOUG
Og da, da forsto jeg at han var ingen mann, han
var en sjøfugl. Og han fløy fra meg, til
skyene, dit ingen kommer tilbake fra.

HANRIK
(Engstelig.) Faster, du rører! Han var vel
ingen fugl! Du snakker bare tull nå!

FASTER PLOUG
Og da, da så jeg rottene, nede i vannet.
*(Reiser seg på knærne, stirrer på gulvet
framfor seg.)* De stirrer på meg. Jeg vet hva de
sier: "Du er også én!" *(Reiser seg, strekker
armene mot taket.)* Og de strømmer opp, alle
sammen, og kravler over meg, og jeg, jeg
trekker ham mot meg. Kom tilbake! Jacob! Jeg
trekker ham mot meg, men - men han glipper. Jeg
trekker ham ikke til meg, jeg trekker ham ned i
dypet. *(Ser fortvilet omkring seg, rygger.)* Hva
ser dere på? Jeg gjorde ingenting! Han falt.
Jeg glapp. Han... De - de vil ha meg med seg -
ned i dypet.

*(Hun stavrer bakover, treffer veggen og siger
sammen i et hjørne. En noe udefinert hiksting
av noe mellom gråt og latter høres fra henne.)*

HENRIK
(Oppskjørtet:) Faster Ploug! Faster Ploug! Hold
opp! Faster Ploug!

*(Faster Ploug slutter med ett, ser opp på
Henrik og smiler varmt.)*

FASTER PLOUG

Likte du eventyret mitt, lille Henrik? Ja, det
var et fint eventyr.

HENRIK

(Alvorlig:) Ja, jeg likte eventyret.

FASTER PLOUG

Det er bra.

HENRIK

Jeg tror kanskje - jeg tror kanskje gjestene
har gått.

FASTER PLOUG

(Nikker.) Så får han gå ned, da.

(Henrik nikker. Står lenge stille på stedet, ser fra Ploug til kista han tidligere har villet åpne. Ploug følger ham med øynene. Han trekker pusten og går bort til den. Åpner kista og strekker armene ned. Trekker opp noe som han holder i hendene mens han tar et skritt nærmere Ploug.)

FASTER PLOUG

Hva har du der, Henrik?

HENRIK

Det er en dokke. Til dokketeateret mitt. Den er helt ny. Jeg har ikke tegnet på ansikt ennå, engang.

FASTER PLOUG

Å, men stakkars vesen! Uten øyne kan hun jo ikke se!

HENRIK

Jeg hadde tenkt å bruke henne i det neste dokketeateret mitt. Jeg har gått og tenkt på henne lenge.

FASTER PLOUG

Var det derfor du kom opp hit? For å gjøre
ferdig dukken din?

HENRIK

(Etter en liten pause.) Ja.

(Henrik vender fram og tilbake på dokken.
Faster Ploug følger den fascinert med blikket.)

FASTER PLOUG

Hva heter hun?

HENRIK

(Skarpt:) Hun heter ikke noe, ennå. De heter
ikke noe før de har fått ansikt. (Trekker
pusten, fortsetter, høytidelig:) Men hun skal
hete - Rottejomfruen.

FASTER PLOUG

Nei, tenk det! Rottejomfruen! Neimen, Henrik,
det var pussig, vi som har snakket så mye om
rotter i kveld. Var ikke det pussig, Henrik, at
vi snakket så mye om rotter og så heter hun
Rottejomfruen?

HENRIK

(Stille:) Jo. (Tier. Fortsetter, undrende:) Men
nå synes jeg liksom ikke det er så lett lenger,
etter i kveld.

FASTER PLOUG

Det var nå også et pussig navn på en dokke, da,
Henrik. Hva, Henrik? Henrik?

HENRIK

(Betrakter pappdokken.) Nei. Jeg vet ikke
hvordan jeg skal bruke henne.

FASTER PLOUG

Hvordan da?

HENRIK
Hvilken rolle hun skal spille.

FASTER PLOUG
Skulle hun ikke være Rottejomfruen, da?

HENRIK
Jo. Jeg mener, hvordan rollen hennes skal være.
Hvem hun egentlig er. Det vet jeg ikke.

FASTER PLOUG
Men kjenner ikke du henne da, Henrik.

HENRIK
(*Snur seg mot henne.*) Nei. (*Ser tilbake på dokken.*) Nei, det gjør jeg ikke. Jeg kjenner henne ikke i det hele tatt. Og i hvert fall så - så forstår jeg henne ikke. (*Rister på hodet.*) Hun får vente!

FASTER PLOUG
Det må være trist.

HENRIK
Hva da?

FASTER PLOUG
At du ikke forstår henne. Hun må være trist,
mener jeg, fordi hun ikke blir forstått.

HENRIK
Ja. (*Ser på Ploug.*) Vi er de sure eplene, vi,
faster.

FASTER PLOUG
Hva?

HENRIK
Du vet de eplene som smaker så rart at ingen
egentlig vil spise dem? Men så er de gode epler
allikevel.

FASTER PLOUG

(Nikker.) Det sureste eple kan være god frukt.

HENRIK

Det er oss. Deg og meg, faster. Vi er god frukt, selv om de dumme menneskene ikke tror det.

FASTER PLOUG

(Smiler. Det glimter i øynene hennes.) Rottene på loftet.

HENRIK

Ja. (Tier, reiser seg, tar et skritt mot trappe.)

FASTER PLOUG

Vent, Henrik! Hva skal du gjøre med henne?

HENRIK

(Stopper, snur seg, går hen til Ploug.) Ta henne, du.

FASTER PLOUG

(Tar sakte imot dokken.) Men kommer du aldri tilbake etter henne, da?

HENRIK

Jo, kanskje. Når jeg er klar for henne.

(Henrik går sakte mot trappen. Stopper opp ved Plougs røst, først uten å snu seg.)

FASTER PLOUG

Henrik? (Ser bedende på ham fra kroken sin.)
Henrik, hvor er skoene mine?

HENRIK

(Snur seg, ser på henne lenge.) Jeg tror de er nede hosrottene.

(Han går ned trappe.)